

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/23/2018
Identifikačné číslo spisu: 1014201313
Dátum vydania rozhodnutia: 29.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1014201313.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej v právnej veci navrhovateľky: JUDr. Q. G., bytom W. XXXX/X, K., zastúpenej advokátom: JUDr. Mariánom Ďurinom, advokátom so sídlom Sibírska 4, Bratislava, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8 - 10, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave 5. júna 2018, č. k. 10Sd/84/2014-71, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 5. júna 2018, č. k. 10Sd/84/2014-71, m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 26. mája 2014 z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľke náhradu trov konania pozostávajúcu z náhrady trov právneho zastúpenia v sume 375,87 eur k rukám JUDr. Mariána Ďurinu, advokáta so sídlom Sibírska 4, Bratislava, do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom z 5. júna 2018, č. k. 10Sd/84/2014-71 potvrdil rozhodnutie odporkyne z 26. mája 2014, č. XXX XXX XXXX 0, ktorým odporkyňa znížila starobný dôchodok na sumu 337,60 eur mesačne podľa § 259 ods. 1, § 261 ods. 1, § 82, § 293ce, § 112 ods. 4 a 6 a § 66 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“).

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že tak rozhodla podľa zovšeobecneného právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov v Slovenskej republike pod číslom R 55/2011 po posúdení nároku na starobný dôchodok v súlade s § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 721/2004 Z.z. a § 175 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorých bolo potrebné určiť sumu

starobného dôchodku podľa právnych predpisov účinných do 31. decembra 2003 a článku 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128). Pretože vyplácaná suma starobného dôchodku bola vyššia ako suma starobného dôchodku určená v súlade s rozhodnutím NS SR č. R 55/2011, odporkyňa znížila vyplácanú sumu starobného dôchodku v súlade s § 112 ods. 4 a 6 zákona o sociálnom poistení od 10. júla 2014, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa starobný dôchodok vyplatil.

Krajský súd preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, vykonal dokazovanie oboznámením sa s podaným návrhom, stanoviskami účastníkov konania dávkovým spisom Sociálnej poisťovne, ústredie, dôchodkovým spisom vedeným na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky a ostatným spisovým materiálom. Z vykonaného dokazovania zistil, že navrhovateľka neformálnou žiadosťou dňa 11. októbra 2013 označenou ako „Žiadosť o dorovnanie dôchodkovej dávky zo zaradenia v I. a II. dôchodkovej kategórie príslušníka PZ“ požiadala odporkyňu o prepočítanie starobného dôchodku. Dôchodkový vek podľa § 21 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. navrhovateľka dosiahla dovŕšením 56 rokov veku dňa 2. októbra 2003. Dôchodkový vek bol určený s prihliadnutím na to, že vychovala jedno dieťa. Ku dňu 2. október 2003 získala 14 624 dní doby zamestnania (40 rokov a 24 dní doby zamestnania), ktorá sa podľa § 255 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 310/2006 Z.z. pokladá za obdobie dôchodkového poistenia. Suma starobného dôchodku vypočítaná podľa zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov a Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128) je 269,80 eur mesačne a suma starobného dôchodku vypočítaná právnych predpisov účinných do 31. decembra 2003 a Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128) je 163,50 eur mesačne. Pretože suma starobného dôchodku určená podľa zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov a Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128) je vyššia, starobný dôchodok navrhovateľke patrí v tejto sume. K sume starobného dôchodku ďalej patrí podľa § 82 zákona o sociálnom poistení zvýšenie odo dňa priznania dôchodku o 20,20 eur mesačne na 290,00 eur mesačne. Nakoľko suma vyplácaného starobného dôchodku je vyššia ako suma starobného dôchodku určená v súlade s rozhodnutím NSSR č. 55/2011, odporkyňa znížila vyplácanú sumu starobného dôchodku v súlade s §112 ods. 4 a 6 zákona o sociálnom poistení od 10. júla 2014, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa starobný dôchodok vyplatil. Obdobie dôchodkového poistenia, rozhodujúce obdobie na výpočet dôchodku, sumy vymeriavacích základov na určenie poistného na dôchodkové poistenie, všeobecne vymeriavacie základy a osobné body sú uvedené v osobnom liste, ktorý tvorí prílohu rozhodnutia a je jeho neoddeliteľnou časťou. Ku dňu neformálnej žiadosti o prepočet dôchodkovej dávky v súlade s ustáleným právnym názorom NSSR bolo novo určená suma starobného dôchodku so zohľadnením doby služby vypočítaná v sume 337,60 eur mesačne.

Krajský súd konštatoval, že postup v danej veci bol daný ustálenou súdnou praxou a rozsudkami Najvyššieho súdu SR, napríklad rozhodnutie č. 55 uverejnené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí súdov SR č. 5/2011, podľa ktorého v obdobných veciach sa postupuje. Dôchodkové nároky navrhovateľky boli posúdené správne a v súlade s platnými predpismi o sociálnom zabezpečení a poistení. Vzhľadom na uvedené krajský súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil podľa § 250q ods. 2 OSP.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 OSP. Navrhovateľka nebola v konaní úspešná, preto jej krajský súd trovy konania nepriznal a odporkyňu trovy konania neprislúchajú.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka odvolanie, v ktorom poukázala na neformálnu žiadosť o prepočítanie už priznaného starobného dôchodku, ktorú spísala dňa 11.11.2013 podľa ustanovenia § 184 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Podanou žiadosťou

žiadala o prepočítanie už priznaného starobného dôchodku v zmysle zákonných nárokov, vyplývajúcich zo zaradenia v I. a II. dôchodkovej kategórie funkcií v služobnom pomere príslušníčky PZ. Dôchodkovú dávku žiadala dorovnať za posledné tri roky. S rozhodnutím o znížení starobného dôchodku od 10. júla 2014 na sumu 337,60 € mesačne nesúhlasí z nasledovných dôvodov:

Obdobie výkonu služby príslušníčky PZ treba považovať za obdobie dôchodkového poistenia podľa § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení. Navrhovateľka dňa 2. októbra 2013 dosiahla vek 56 rokov. Odpracovala najmenej 25 rokov z toho 13 rokov a 245 dní v zamestnaní I. kategórie funkcií a v II. kategórii funkcií 7 rokov a 64 dní. Navrhovateľka má odpracovaných v III. pracovnej kategórii ďalších 9 722 dní, t.j. 26 rokov a 232 dní.

Navrhovateľka po skončení policajnej kariéry vykonávala rôzne zamestnania v civilnom sektore. Bola aj SZČO a bola aj 2x evidovaná ako dlhodobo nezamestnaná na úrade práce. Nemôže akceptovať osobný list dôchodkového zabezpečenia, kde má vykázané obdobia v III. pracovnej kategórii pred obdobím, ktoré predchádzalo jej policajnému povolaniu a obdobie, ktoré nasledovalo po ukončení policajnej kariéry (náhradná doba). Podľa kontrolného prepočtu má toto obdobie predstavovať 26 rokov a 232 dní v III. pracovnej kategórii.

Navrhovateľka bola okrem iného aj štatutárnym orgánom v obchodnej spoločnosti U. s.r.o. bez nároku na odmenu do 10. januára 2017. S názorom odporkyne o povinnosti platiť príslušné odvody a dane sa navrhovateľka nestotožnila. Konateľ a spoločník môžu svoju funkciu vykonávať aj bez nároku na odmenu. Svoju funkciu vykonáva buď na základe Mandátnej zmluvy podľa § 566 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá nemusí mať písomnú formu, alebo len na základe Zmluvy o výkone funkcie konateľa, resp. Zmluvy o výkone funkcie spoločníka podľa § 66 ods. 3 Obchodného zákonníka, ktorá musí mať písomnú formu a musí ju schváliť valné zhromaždenie, bez nároku na odmenu, teda zdarma. V prípade mandátnej zmluvy ide o odplatnú zmluvu, pri výkone funkcie konateľa alebo spoločníka ide o bezodplatný výkon. Pokiaľ ide o povinné odvody do sociálnej poisťovne je potrebné rozlišovať, či konateľ má alebo nemá právo na iný druh príjmu ako podiel zo zisku. Ak konateľ s.r.o. nemá právo na príjem za výkon funkcie konateľa, vyplatený podiel zo zisku nie je vymeriavacím základom na platenie poistného na sociálne poistenie. Ak konateľ, ktorý nie je zároveň spoločníkom, nenadobudne postavenie zamestnanca na účely sociálneho poistenia na základe práva na iný príjem, ako podiel na zisku vyplatený podiel na zisku je vymeriavacím základom na platenie poistného na sociálne poistenie. Krajský súd sa týmito okolnosťami venoval nedostatočne. Odporkyňa vykladá zákony a medzinárodné právne akty (napr. Haagsky dohovor z 13. januára 2000 o medzinárodnej ochrane dospelých osôb....) nesprávne.

V neposlednom rade poznamenala, že rozhodnutie odporkyne je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov a bolo vydané predčasne. Rozsudok krajského súdu navrhla zmeniť a rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 26. mája 2014 zrušiť a vec vrátiť Sociálnej poisťovni na ďalšie konanie. Alternatívne navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol sám. Úplatnila si náhradu trov právneho zastúpenia.

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť z dôvodov uvedených v preskúmanom rozhodnutí. Námietky týkajúce sa krátenia starobného dôchodku za dobu služby podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 nie sú dôvodné, nakoľko Dohovor bol vyhlásený v Zbierke zákonov ČSSR pod č. 416/1991 Zb. a má charakter medzinárodnej zmluvy, ktorá má podľa čl. 154c Ústavy SR prednosť pred zákonom. O dôchodkových nárokoch navrhovateľky bolo rozhodnuté v súlade s judikátom Najvyššieho súdu SR č. 5/2011 a čl. 33 ods. 2 Dohovoru. K námietke týkajúcej sa vymeriavacieho základu spoločníka a koateľa s.r.o. odporkyňa uviedla, že osobné vymeriavacie základy na účely určenia sumy dôchodkovej dávky boli zhodnotené na základe evidenčných listov sociálneho poistenia, resp. zabezpečenia, z interného informačného systému odporkyne, pričom údaje uvedené na evidenčných listoch poskytujú ex lege za zamestnancov

zamestnávateľa (§ 232 ods. 1, ods. 2 písm. d/ zákona o sociálnom poistení) a podklady na určenie osobných vymeriavacích základov samostatne zárobkovo činných osôb poskytujú ex lege samostatne zárobkovo činné osoby (§ 228 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, resp. od 1. januára 2011 už len Daňové, resp. Finančné riaditeľstvo SR (§ 233 ods. 6 zákona o sociálnom poistení).

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP a § 491 SSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno priznať úspech.

Podľa § 491 ods. 1, 2 zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Podľa § 492 ods. 1, 2 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o znížení sumy starobného dôchodku (pôvodne) priznaného od 2. októbra 2009. Dňa 11. novembra 2013 navrhovateľka požiadala o prepočítanie a dorovnanie dôchodkovej dávky za posledné tri roky. Žiadosťou o dorovnanie dôchodkovej dávky zo zaradenia v I. a II. dôchodkovej kategórii príslušníka PZ.

Do 30. júna 2003 boli policajti zúčastnení na dôchodkovom zabezpečení v rámci všeobecného systému sociálneho zabezpečenia (poistenia) bez obmedzenia (§ 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (po tomto dátume sa policajtom v zmysle § 21 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 222/2002 Z.z. do doby zamestnania potrebnej na nárok na starobný dôchodok nezapočítava profesionálna služba, ak túto službu vykonávali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok. Zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení nadobudol účinnosť 1. januára 2004.

Cieľom právnej úpravy bolo dosiahnuť, aby od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení) výsluhový dôchodok policajtov plnil funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia vo výške primeranej dobe trvania služobného pomeru ako dávka sociálneho zabezpečenia existujúca, či už samostatne alebo popri starobnom dôchodku, na ktorý vznikne nárok dovŕšením dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení).

Navrhovateľka vykonávala službu policajta od 1. júla 1969 do 30. apríla 1990 (20 rokov a 10 mesiacov) v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový príspevok z osobitného systému sociálneho zabezpečenia, ktorý od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení má charakter starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho poistenia.

Podľa názoru odvolacieho súdu preto zápočet doby výkonu služby policajta v rozsahu, ktorý založil

navrhovateľke nárok na výsluhový dôchodok (20 rokov) nie je možné hodnotiť pre výšku starobného dôchodku navrhovateľky zo všeobecného systému sociálneho poistenia a jej vylúčenie v uvedenom rozsahu je v súlade s § 60 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení.

Podľa § 60 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka, ak toto obdobie policajt a profesionálny vojak nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Podľa § 112 ods. 6 zákona o sociálnom poistení dávka sa odníme, zníži alebo jej výplata sa zastaví odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa dávka už vyplatila.

Podľa § 255 ods. 1 veta zákona o sociálnom poistení právo za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Zo spisov bolo preukázateľne zistené, že navrhovateľke bol priznaný po trvaní 20 rokov služby v Zbore národnej bezpečnosti a k dosiahnutiu 42 rokov veku príspevok za službu od 1. mája 1990, ktorý bol od 1. júla 2002 podľa § 124 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z.z. pretransformovaný na výsluhový dôchodok.

Pre jeho výšku výsluhového príspevku bola menovanej zhodnotená doba výkonu 20 rokov nasledovne:

- služobného pomeru príslušníka PZ od 1.7.1969 do 31.8.1976 (II. kategória funkcií.)

- služobného pomeru príslušníka PZ od 1.9.1976 do 30.4.1990 (I. kategória funkcií).

Dostatočne bolo preukázané, že pre výšku výsluhového príspevku, ktorý sa považuje za výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z. sa navrhovateľke nehodnotilo celé obdobie trvania profesionálnej služby, ale len ukončené celé roky takej služby v rozsahu 20 rokov, takže navrhovateľke pre výšku výsluhovej dávky nebola zhodnotená doba zodpovedajúca obdobiu od 1. augusta 1989 do 30. apríla 1990 (10 mesiacov).

Podľa čl. 33 ods. 1 Dohovoru č. 128, ak má alebo, ak by mala inak chránená osoba súčasne nárok na rôzne invalidné, starobné alebo pozostalostné dávky, môžu sa tieto dávky krátiť za určených podmienok a v určenom rozsahu chránená osoba dostane spolu aspoň toľko, koľko sú najvýhodnejšie dávky.

Podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, ak má, alebo ak by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore a ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť, s výnimkou rodinných prídavkov, môžu sa dávky podľa tohto dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku.

Sociálne zabezpečenie príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície za tzv. zvyškové doby osobitným zákonom, ktorým je zákon č. 328/2002 Z.z. (a ani predchádzajúcimi predpismi) nie je upravené. Odvolací súd preto dospel k názoru, že pri posudzovaní spornej doby v danom prípade treba vychádzať zo všeobecnej zásady, že ak niektoré obdobie dôchodkového poistenia v osobitnom systéme nebolo zhodnotené pre výšku dôchodku z osobitného systému, potom také obdobie musí byť zhodnotené vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia. Uvedený výklad je podľa názoru odvolacieho súdu konformný s čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Iný záver by viedol k tomu, že napriek získaniu dôb poistenia v dvoch systémoch sociálneho zabezpečenia by časť týchto dôb nebola pre výšku dôchodku započítaná

ani v jednom z týchto systémov.

Pri posudzovaní spornej doby odvolací súd dospel k názoru, že obdobie dôchodkového poistenia v osobitnom systéme v trvaní 10 mesiacov od 1. augusta 1989 do 30. apríla 1990 bolo zhodnotené pre výšku dôchodku vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia. Starobný dôchodok navrhovateľky odporkyňa krátila primerane k počtu skončených (20) rokov doby trvania služby rozhodujúcich pre výšku jej výsluhového príspevku.

Námietky týkajúce sa nepresností v počte dní obdobia dôchodkového poistenia sú pre rozhodnutie odporkyne o znížení sumy starobného dôchodku v dôsledku postupu pod článku 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 neopodstatnené.

Starobný dôchodok podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. a § 273 ods. 2 a nasl. zákona o sociálnom poistení bol navrhovateľke priznaný od 2. októbra 2009 rozhodnutím č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 29. decembra 2009 na základe žiadosti o starobný dôchodok spísanej dňa 1. decembra 2009. Starobný dôchodok bol vymieraný z III. pracovnej kategórie a bol vypočítaný z priemerného mesačného zárobku za roky 2005, 2003, 2004, 2002, 2001, ktorý pre výpočet dôchodku bol 148,46 eur. Celková započítaná doba zamestnania bola 25 rokov, pre výšku dôchodku bolo rozhodujúcich 25 rokov, z toho v III. pracovnej kategórii 25 rokov. Po doplnení vymeriavacieho základu za obdobie od 1. augusta 2006 do 31. decembra 2006 bola suma starobného dôchodku zvýšená späťne od 2. októbra 2009 rozhodnutím č. XXX XXX XXXX 0 z 24. februára 2010.

Zamestnávateľ navrhovateľa U. s.r.o. v evidenčných listoch dôchodkového poistenia (založených v administratívnom spise odporkyne) potvrdila obdobia dôchodkového poistenia nasledovne:

- od 2.10.2009 do 31.12.2009 s vymeriavacím základom 995,82
- od 1.1.2009 do 31.12.2010 s vymeriavacím základom 3983,28
- od 1.1.2011 do 28.2.2011 s vymeriavacím základom 663,88

Navrhovateľka bola v tomto období už poberateľkou starobného dôchodku. Za toto obdobie dôchodkového poistenia, získané počas poberania starobného dôchodku patrí zvýšenie sumy starobného dôchodku priznaného od 2. októbra 2009.

V návrhu na preskúmanie rozhodnutia o znížení sumy starobného dôchodku spísaného advokátom JUDr. M. M. dňa 1. apríla 2015, zhodne ako v odvolaní proti rozsudku krajského súdu sa poukazuje na „odpracované roky v III. pracovnej kategórii“ podľa prepočtu navrhovateľky 9 722 dní, t.j. 26 rokov a 232 dní. V súvislosti so vznesenými námietkami považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť skutočnosť, že o priznanie starobného dôchodku navrhovateľka požiadala žiadosťou spísanou dňa 1. decembra 2009. Dôchodok žiadala priznať od 2. októbra 2009. Pre výpočet výšky sumy starobného dôchodku priznaného od 2. októbra 2009 bolo rozhodujúce obdobie dôchodkového poistenia, ktoré je podľa kontroly vykonanej odvolacím súdom v osobnom liste dôchodkového poistenia zhodné s kontrolou prepočtu navrhovateľkou v jej podaniach. Sumu starobného dôchodku zároveň zvýšila od 1. januára 2010, od 1. januára 2011, od 1. januára 2012, od 1. januára 2013 a od 1. januára 2014 podľa § 82 zákona o sociálnom poistení a podľa príslušných opatrení Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Rozdiel predstavuje obdobie od 2. októbra 2009, t.j. odo dňa priznania dôchodkovej dávky do 28. februára 2011.

Za nedôvodné vyhodnotil dovolací súd ďalšie námietky, ktoré sa týkali osobného listu dôchodkového poistenia, konkrétne vykázaného obdobia v III. pracovnej kategórii pred obdobím, ktoré predchádzalo policajnému povolaniu a obdobie, ktoré nasledovalo po ukončení policajnej kariéry (náhradná doba). Doba štúdia na strednej škole a od 1.9.1963 do 2.7.1967) a práca vykonávaná v V. (od 3.7.1967 do 30.6.1969) zhodne ako doba evidencie na úrade práce vrátane civilných zamestnaní (od 13.2.1991 do 1.10.2009, resp. až do 28.2.2011) nepatrili do dôb v I. ani II. pracovnej kategórii. Pre iný postup neboli splnené žiadne zákonné dôvody.

Podľa § 66 ods. 3 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom období, ak poistenec bol

dôchodkovo poistený po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok a poberal tento dôchodok alebo jeho časť, suma starobného dôchodku odo dňa nasledujúceho po zániku dôchodkového poistenia sa určí tak, že k sume starobného dôchodku vyplácaného ku dňu zániku dôchodkového poistenia sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania starobného dôchodku alebo jeho časti a aktuálnej dôchodkovej hodnoty platnej ku dňu nasledujúcemu po zániku dôchodkového poistenia.

Dôchodca mohol požiadať o zvýšenie svojho dôchodku raz ročne počas celého kalendárneho roka. V prejednávanej veci sa tak zrejme nestalo. Odporkyňa v preskúmanom rozhodnutí zvýšenie starobného dôchodku po jeho priznaní nezdôvodnila napriek tomu, že v jej administratívnom spise sa nachádzajú evidenčné listy dôchodkového zabezpečenia, vyhotovené zamestnávateľom U., ktorými je preukázaný pracovný pomer (iný pracovný vzťah) navrhovateľky aj v období po priznaní starobného dôchodku od 2. októbra 2009 až do 28. februára 2011, preto odvolací súd považoval jej rozhodnutie za nepreskúmateľné.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, napadnuté rozhodnutie zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie v súlade s § 250ja ods. 3 v spojení s § 250l ods. 2 OSP a § 492 ods. 2 SSP.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne znovu posúdiť výšku starobného dôchodku nielen ku dňu 2. október 2009, ale aj ku dňu 28. február 2011 a v konečnom dôsledku ku dňu úpravy sumy starobného dôchodku 10. júl 2014.

Záverom je potrebné poznamenať, že krajský súd konal o opravnom prostriedku navrhovateľky zo dňa 8. augusta 2014 proti neprávoplatnému rozhodnutiu o znížení sumy starobného dôchodku podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Vo veci rozhodol rozsudkom dňa 5. júna 2018. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikability procesno-právnych noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to i na konania začaté pred dňom účinnosti tohto zákona. Preto odvolací súd postupoval podľa § 491 a § 492 SSP.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods.1 a § 151 ods. 1 OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP. Navrhovateľke, ktorá bola v konaní o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporkyne úspešná, priznal náhradu trov konania, ktoré spočívajú v trovách právneho zastúpenia advokátom JUDr. M. M. na zákale plnej moci zo dňa 2. decembra 2014 nasledovne:

-prevzatie a príprava zastúpenia (2.12.2014)61,87 eur s režijným paušálom 8,04 eur
-doplnenie návrhu (31.3.2015).....64,53 eur s režijným paušálom 8,39 eur
-účasť na pojednávaní na krajskom súde (5.6.2018).....64,53 eur s režijným paušálom 8,39 eur
-odvolanie proti rozsudku krajského súdu (26.7.2018)-70,85 eur s režijným paušálom 9,21 eur
Spolu:.....375,87 eur

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.